

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2010/2272(INI)

30.5.2011

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

vammaisten liikkuvuudesta ja osallistamisesta sekä Euroopan
vammaisstrategiasta 2010–2020
(2010/2272(INI))

Valmistelija: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että Euroopan vammaisstrategian 2010–2020 tarkoituksena on
 - edistää 80 miljoonan vammaisen, erityisesti naisten, sosiaalista osallisuutta Euroopan unionissa;
 - helpottaa heidän hoitajiensa, jotka ovat useimmiten naisia, työtä;
 - levittää tietoa asianomaisille toimijoille ja koordinoida heidän toimintaansa, sillä tavoitteet ja suositukset ovat selkeitä;
 - torjua kaksin- tai jopa moninkertaista syrjintää, jota vammaiset naiset kohtaavat vammaisuuden, sukupuolen, työllisyyden ja koulutuksen välisen vahvan korrelaation vuoksi;
 - edistää vammaisten asianmukaista yhteiskuntaan sopeutumista, joka ei ole ainoastaan tärkeä askel vammaisille, vaan joka pitäisi nähdä myös koko yhteiskuntaa rikastuttavana asiana;
2. korostaa, että talouskriisi on aiheuttanut sen, että jotkut EU:n jäsenvaltiot ovat leikanneet vammaisavustusrahoitustaan, millä on kielteisiä vaikutuksia perheellisten naisten koulutuksellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin tarpeisiin;
3. pahoittelee, ettei komission tiedonantoon Euroopan vammaisstrategiasta 2010–2020 sisälly yhdennettyä sukupuolinäkökulmaa eikä erillistä lukua sukupuolinäkökohdat huomioon ottavasta vammaispolitiikasta huolimatta siitä, että vammaiset naiset ovat usein vammaisia miehiä heikommassa asemassa ja kärsivät useammin köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan sukupuolinäkökohdat huomioon koko Euroopan vammaisstrategiassa 2010–2020, ja kehottaa jäsenvaltioita laatimaan vammaisia naisia koskevan kansallisen strategian, jossa otetaan huomioon aiheet, jotka EU:n hiljattain ratifioima YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista kattaa;
4. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita keräämään yksityiskohtaisia ja luotettavia, sukupuoli-, vammaisuus- ja väkivaltauottuvuudet kattavia tilastotietoja vammaisten todellisesta tilanteesta, laatimaan vuosikertomuksia, joissa näkyy vammaisten henkilöiden tilanne eri jäsenvaltioissa sekä keräämään luotettavaa tietoa hoitajien tilanteesta;
5. korostaa varhaisen diagnostiikan ja ratkaisujen välttämättömyyttä, jotta mahdollisimman monella vammaisella olisi mahdollisuus itsenäiseen elämään, osallistuvaan koulutukseen ja työelämään sekä yhteiskunnallisten oikeuksiensa käyttämiseen, jotta he eivät joutuisi sosiaalisesti haavoittuvaan asemaan tai vakavaan vaaraan kärsiä syrjinnästä tai köyhyydestä tai syrjäytyä sosiaalisesti;

6. korostaa, että vammaiset eivät ole homogeeninen väestöryhmä ja että heidän hyväkseen toteutetuissa toimintalinjoissa ja toimissa on otettava huomioon tämä moninaisuus sekä se, että jotkut ryhmät, kuten vammaiset naiset, kohtaavat muita enemmän vaikeuksia ja monenlaista syrjintää;
7. korostaa, että terveystalvelujen saanti on prioriteetti; toteaa, että useimmissa maissa terveystalvelu- ja sosiaaltalveluihin liittyviä sukupuoli- ja vammaisnäkökohtia ei kateta samalla lainsäädännöllä, minkä vuoksi vammaiset naiset saavat usein terveystalveluja, jotka on suunniteltu yleisesti ottaen naisille tai yleisesti ottaen vammaisille, mutta jotka on harvoin suunniteltu erityisesti heille;
8. korostaa, että kohtuuhintaisten, saatavilla olevien ja korkealaatuisten hoitotalvelujen puuttuminen useimmissa Euroopan unionin maissa sekä se, ettei hoitotyötä ole jaettu naisten ja miesten välillä, vaikuttaa suoraan kielteisesti naisten kykyyn osallistua yhteiskunnalliseen, taloudelliseen, poliittiseen ja kulttuurielämään kaikilta osin;
9. korostaa tarvetta lisätä terveydenhuoltoalan ammattilaisten ja opettajien tietämystä heidän koulutuksensa aikana ja edistää vanhempien ja opettajien tietoisuutta kaikista vammaisuuden muodoista, sillä joitakin niistä ymmärretään huonosti niiden yleisyydestä huolimatta;
10. huomauttaa, että naiset (äidit) kantavat usein vastuun vammaisesta lapsesta ja tämän lääkinhoitoon ja koulutukseen liittyvistä toimista sekä asioinnista viranomaisten kanssa, mikä vaikuttaa kielteisesti naisten uraan; kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään asianmukaista huomiota ongelmiin, joita vammaisten lasten vanhemmat kohtaavat joutuessaan usein jäämään pois työmarkkinoilta, sekä edistämään toimia vammaisten lasten vanhempien tukemiseksi ja auttamiseksi; pyytää jäsenvaltioilta työaikajoustoja, jotta nämä naiset eivät enää jäisi työmarkkinoiden ulkopuolelle;
11. korostaa, että on tarpeen kannustaa jäsenvaltioita ottamaan vammaisia hoitavien henkilöiden, yleensä naisten, osallistuminen ja palkaton työ huomioon sosiaalturva- ja eläkejärjestelmissä; painottaa, että näihin naisiin tulee kiinnittää aivan erityistä huomiota;
12. toteaa, että vanhempainyhdistysten ja vammaisjärjestöjen avulla on saatu paljon aikaan, ja että niissä toimivat usein naiset; pyytää, että vammaisjärjestö- ja yhdistystoiminta otetaan huomioon kokemukseen perustuvaa osaamista todennettaessa, ja kehottaa jäsenvaltioita vaihtamaan parhaita käytäntöjä;
13. korostaa, että naisten suuri osuus yli 60-vuotiaista johtaa ikääntyneiden vammaisten naisten, joille köyhyys on usein riskitekijä, suureen osuuteen; kannustaa näin ollen jäsenvaltioita parantamaan vammaisten ja heidän hoitajiensa tukitoimien saatavuutta ja kehittämään uusia tukitoimia;
14. pyytää komissiota keskittymään tulevassa saavutettavuutta koskevassa eurooppalaisessa säädösaloitteessa erityisesti ja selkeästi sukupuolen ja vammaisuuden leikkauspisteisiin ja varmistamaan, että siinä käsitellään kaikkia vammaisiin naisiin liittyviä aiheita;
15. korostaa, että vammaisiin naisiin kohdistuu usein väkivaltaa ja kaikenlaista riistaa; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään tukitoimia ja toteuttamaan tarmokkaita toimenpiteitä

kaiken vammaisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi, varsinkin kun se kohdistuu naisiin, vanhuksiin ja lapsiin, jotka joutuvat usein psyykkisen ja fyysisen sekä seksuaalisen väkivallan uhreiksi; panee merkille, että lähes 80 prosenttia vammaisista naisista joutuu väkivallan kohteeksi ja että seksuaalisen väkivallan riski on heillä suurempi kuin muilla naisilla; pahoittelee sitä, että riiston, väkivallan ja hyväksikäytön torjuntaa koskevassa EU:n sekä kansallisessa lainsäädännössä vammaisnäkökohdat jätetään usein huomioimatta; suosittelee, että jäsenvaltiot harkitsevat mahdollisuutta kehittää kansallisia strategioita, jotka koskevat oikeussuojakeinojen saatavuutta sekä vammaisten naisten suojelua hyväksikäytöltä; kehottaa Euroopan tasa-arvoinstituuttia tekemään tutkimuksia vammaisten tyttöjen ja naisten tilanteesta, mitä tulee väkivaltaan;

16. kiinnittää huomiota vammaisten naisten työnsaantivaikeuksiin ja lisää, että heitä tulee rohkaista opiskelemaan, kehittämään erityistaitoja sopivan ammatillisen koulutuksen avulla, osallistumaan elinikäistä oppimista koskeviin ohjelmiin ja käyttämään uutta tietojen ja viestintäteknologiaa, sekä kannustaa yrityksiä palkkaamaan heitä käyttämällä positiivista erityiskohtelua ja myöntämällä riittävästi rahoitusta ja toteaa, että jäsenvaltioita tulee kannustaa hyväksymään eri tavoin vammaisille sovelletun tiedon saatavuutta koskevia toimia; pyytää panemaan viipymättä täytäntöön lainsäädännön, jolla edistetään ja rahoitetaan vammaisten naisten integroimista työelämään helpottavia ohjelmia, joissa tuetaan yhdistysten, säätiöiden, kansalaisjärjestöjen ja yritysten välistä yhteistyötä;
17. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään sekä yksilöllisiä että kollektiivisia asumismuotoja, jotka olisivat laadukkaita ja joihin kaikilla olisi varaa;
18. korostaa, että on tärkeää optimoida EU:n rahoitusvälineiden ja erityisesti rakennerahastojen käyttö, jotta voidaan edistää vammaisten liikkumismahdollisuuksia ja torjua syrjintää, kiinnittäen erityistä huomiota naisiin, jotka kohtaavat usein moninkertaista syrjintää, ja korostaa niin ikään, että on tärkeää parantaa tällaisten toimien rahoitusmahdollisuuksien näkyvyyttä vuoden 2013 jälkeisissä ohjelmissa;
19. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan kampanjoja, joilla lisätään tietoisuutta vammaisten ja erityisesti vammaisten naisten tilanteesta;
20. kehottaa käyttämään EU:n varoja, jotka on tarkoitettu tiedotuskampanjoihin ja tietoisuutta lisäävään toimintaan vammaisten naisten hyväksi;
21. kehottaa jäsenvaltioita helpottamaan vammaisten naisten edustusta päätöksentekoprosesseissa, jotta voidaan varmistaa heidän etujensa ja oikeuksiensa suojaaminen;
22. korostaa, että vammaisten vapaan liikkuvuuden esteiden poistamiseksi Euroopassa olisi otettava käyttöön eurooppalainen liikkuvuus kortti;
23. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan täytäntöön politiikkoja vammaisten ja erityisesti vammaisten naisten ja lasten auttamiseksi sekä heidän omatoimisuutensa ja täysimääräisen yhteiskuntaan sopeutumisen tukemiseksi; kehottaa tässä yhteydessä komissiota tukemaan jäsenvaltioiden välistä parhaiden käytäntöjen vaihtoa koskevia ohjelmia ja tarkastelemaan erityisesti vammaisten henkilökohtaisten avustajien roolia sekä

sitä, miten he helpottavat vammaisten päivittäistä elämää ja edistävät heidän riippumattomuuttaan;

24. korostaa, että vammaisten paremman osallisuuden varmistamiseksi on olennaisen tärkeää vahvistaa heidän mahdollisuuksiaan käyttää julkisia liikennevälineitä sekä heidän oikeuksiaan lentomatikustajina;
25. korostaa, että vammaisilla naisilla on oikeus osallistua uusia tekniikoita koskevien tuotteiden ja palvelujen nopeaan kehitykseen ja hyötyä siitä tasavertaisin edellytyksin, jotta he voivat hyötyä osallistavasta tietoyhteiskunnasta, jossa ei ole rajoja;
26. toteaa, että köyhyyden ja työttömyyden vaara on erityisen suuri vammaisten lasten yksinhuoltajaäitien tapauksessa;
27. katsoo, että on tarpeen säätää erityisistä tukitoimista alempiin tuloryhmiin kuuluvista vammaisista huolehtimiseksi, jotta voidaan varmistaa, että he pystyvät käyttämään tieto- ja viestintätekniikkaa tasavertaisin edellytyksin, ja jotta voidaan välttää luomasta uusia sosiaalisen syrjäytymisen muotoja;
28. toteaa, ettei Eurooppa 2020 -strategian työllisyystavoitetta voida saavuttaa ilman naisten laajamittaista osallistumista ja etteivät naiset voi osallistua menestyksekkäästi, ellei heidän tekemälleen hoitotyölle anneta riittävää tunnustusta.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	25.5.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 29 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Roger Helmer, Jacek Włosowicz